

TRENDBREUK: INVOER ELEKTRICITEIT

In 2007 daalde de netto-invoer (invoer minus uitvoer) van elektriciteit met 18 procent. Dat betekent een ommekeer in de trend van de afgelopen jaren waarin de invoer alsmaar steeg. Ondanks deze daling was nog altijd bijna een vijfde deel van de beschikbare hoeveelheid elektriciteit uit het buitenland afkomstig. Dit blijkt uit de voorlopige uitkomsten van de energiebalans van Nederland over 2007, die het CBS onlangs heeft gepubliceerd.

DOOR LEENDERT PLEIJSIER

De lagere import van elektriciteit (63 PJ) werd gecompenseerd door een hogere productie. De elektriciteitsproductie door energiebedrijven in Nederland steeg met 5 procent tot 292 PJ (inclusief 8 PJ door vuilverbranding).

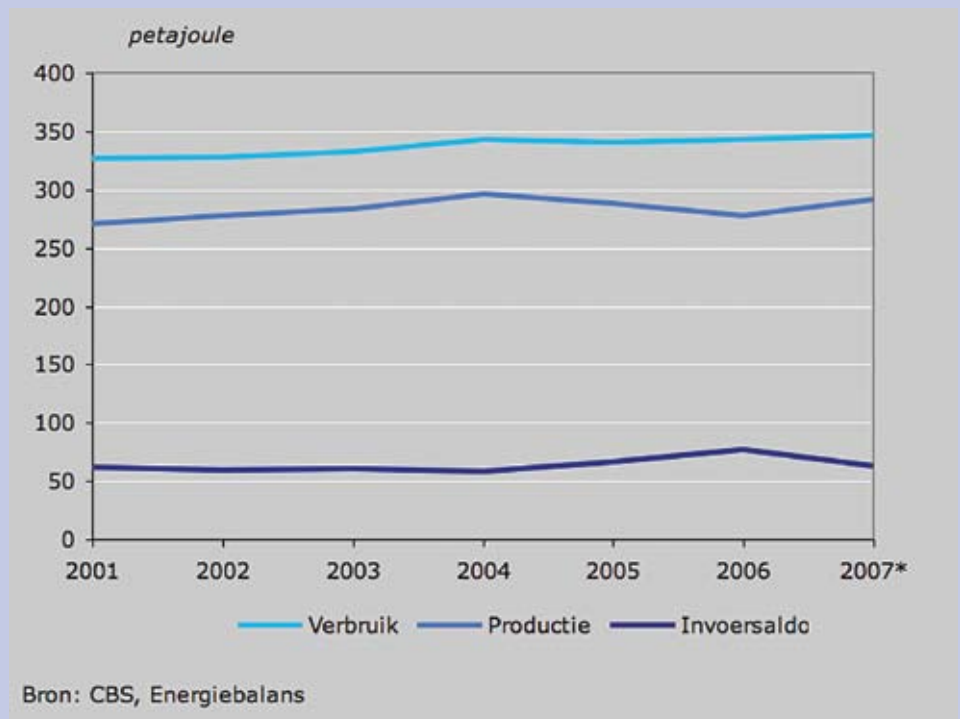
In de energiestatistieken van het CBS wordt onderscheid gemaakt tussen *energiebedrijven* en *energieafnemers*. Energiebedrijven zijn olieraffinaderijen, cokesfabrieken, elektriciteitscentrales, energiedistributiebedrijven en bedrijven die aardgas of aardolie winnen. Met energieafnemers worden bedoeld de industrie, het transport, de huishoudens en andere afnemers.

Daarnaast wordt bij de productie van elektriciteit een driedeling gemaakt in:

- Centrale productie door elektriciteitsproductie-bedrijven (productie in grote centrales die op reguliere basis elektriciteit leveren aan het hoogspanningsnet);
- Decentrale productie door elektriciteitsproductie-bedrijven (productie door een joint-venture tussen een energiebedrijf en een ander bedrijf);
- Productie bij overige bedrijven.

Elektriciteitsproductiebedrijven zijn bedrijven die het opwekken van elektriciteit als hoofdactiviteit hebben. De elektriciteitsproductie bij *overige* bedrijven betreft industriële en niet-industriële bedrijven die, veelal voor eigen gebruik, elektriciteit produceren. Over deze laatste groep zijn momenteel nog weinig gegevens over 2007 beschikbaar. In juni worden meer uitkomsten over de energiebalans verwacht.

Invoer, productie en verbruik van elektriciteit

Centrale opwekking.

Voor de productie van elektriciteit in de grote centrales was vorig jaar hoger. Deze was met 244 PJ ruim 5 procent meer dan in 2006. Hierbij is 5 procent meer steenkool en steenkoolproducten en bijna 8 procent meer aardgas verbruikt. Het verbruik van biomassa halveerde en dekte in 2007 nog maar een kleine 3 procent van de brandstofinzet van de centrales.

De beschikbare hoeveelheid elektriciteit steeg vorig jaar met 1 procent tot 346 PJ. De beschikbare elektriciteit is de som van de winning (met name wind- en waterkracht), de netto-invoer en de netto productie van de energiebedrijven. Dit is gelijk is

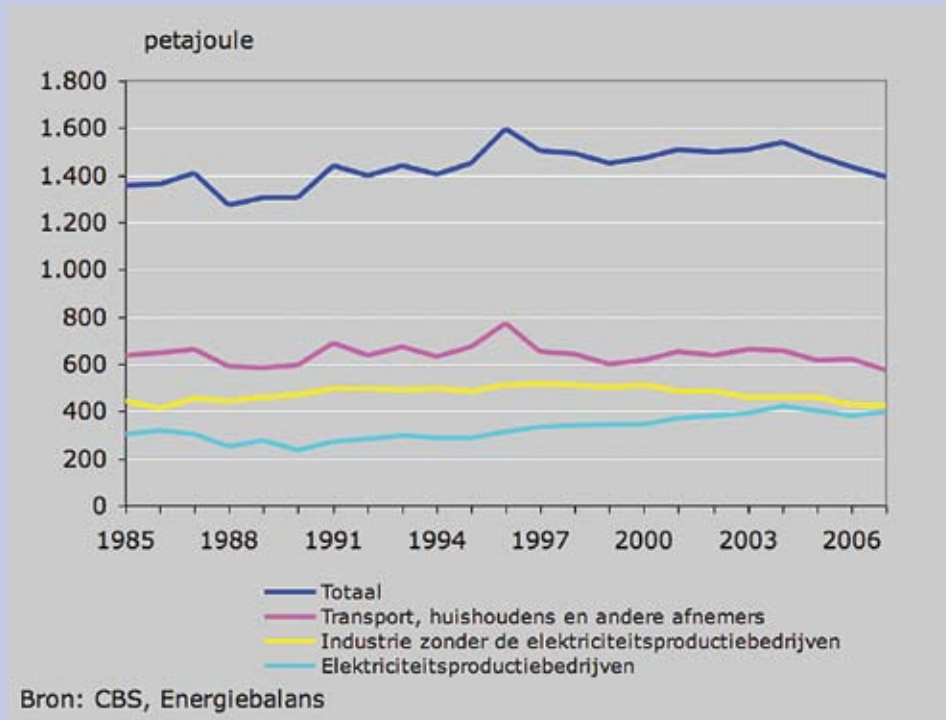
aan het verbruik door de industrie, transport, huishoudens en andere afnemers.

Aardgasverbruik gedaald

Hoewel bij de elektriciteitsproductie het aardgasverbruik met 20 PJ steeg, was het gehele binnenlandse verbruik 40 PJ lager dan in 2006 (-3 procent). Dit komt doordat het verbruik buiten de industrie 50 PJ lager uitkwam. Deze daling heeft vooral te maken met het zachte weer in het begin van 2007. Het aardgasverbruik in de industrie was met 341 PJ vrijwel ongewijzigd. De winning van aardgas was 28 PJ lager. Daarentegen steeg zowel de invoer als de uitvoer van aardgas, en wel zodanig dat het uitvoersaldo 13 PJ hoger uitkwam.

IN 2007 GEDAALD

Verbruik van aardgas

Hogere uitkomsten

Het totale energieverbruik in 2007 kwam 100 PJ hoger uit dan in 2006. Dit getal is echter vertekend door een tweetal definitie-aanpassingen:

- Het brandstofverbruik door de zeevisserij wordt nu gerekend bij het binnenlandse verbruik. Dit wordt hierdoor circa 13 PJ groter. De bunkering is met dit bedrag afgenomen.
- Van bepaalde aardolieproducten is de classificatie gewijzigd. Zij worden nu als chemische producten getypeerd en niet als energieproducten. Het betreft met name aromaten en vloeibare gasen. Het binnenlandse verbruik van energie is hierdoor circa 81 PJ groter. (zie de toelichting hieronder).

Het effect van deze twee aanpassingen op het totale binnenlandse verbruik is 94 PJ, zodat een reële groei van het energieverbruik resteert van 6 PJ. Met deze aanpassingen zijn de definities in overeenstemming gebracht met internationale afspraken.

Aardolieproducten

Uit ruwe aardolie worden aardolieproducten vervaardigd. Daarbij kan het volgende onderscheid worden gemaakt:

- Energieproducten
- Chemische producten

Energieproducten worden gebruikt om energie te leveren. Voorbeelden zijn stookolie, benzine, autodieselolie. Zij bevatten dus zelf energie. Bij de berekening van het energieverbruik om de energieproducten te maken, wordt het verschil bepaald tussen de hoeveelheid energie in de verbruikte grondstof (bijvoorbeeld ruwe aardolie) en de hoeveelheid energie in de geproduceerde producten. De hoeveelheid energie in deze producten komt vervolgens vrij wanneer ze verbruikt worden. Worden deze producten uitgevoerd en in het buitenland verbruikt, dan wordt dit energieverbruik aan dat buitenland toegerekend.

Chemische producten zijn bijvoorbeeld plastics en aromaten. Zij worden niet gebruikt om energie te leveren en bevatten

dus statistisch gezien geen energie meer. Bij de berekening van het energieverbruik om chemische producten te maken, wordt alleen de verbruikte grondstof in beschouwing genomen. Immers, de hoeveelheid energie in de geproduceerde producten is op nul gesteld.

Het gehele energieverbruik wordt aan Nederland toegerekend. Of deze producten al dan niet worden uitgevoerd, heeft op het energieverbruik van Nederland geen invloed. Wanneer door een definitiewijziging bepaalde producten worden omgetypeerd van energieproduct naar chemisch product, en deze producten worden uitgevoerd, stijgt daardoor het energieverbruik. Dit kan ook op macroschaal gezien worden: omdat de uitvoer van deze producten niet meer meetelt bij de uitvoer van energieproducten, daalt de uitvoer van energie en stijgt het binnenlandse verbruik.

Bron: CBS, Statline (www.cbs.nl)